

60

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 3.4.2023
C(2023)2452 final

Tisztelt Elnök Úr!

Az Európai Bizottság nevében szeretnénk megköszönni az Országgyűlésnek a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról (az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály) és a 2010/13/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslattal (COM(2022) 457 final) kapcsolatos indokolt véleményét. A Bizottság alaposan megvizsgálta az Országgyűlés állásfoglalásában szereplő aggályokat, és örömmel ad további magyarázatot a felmerült kezdeményezéssel kapcsolatban.

Az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály iránti javaslat célja a médiaszolgáltatások belső piacának működését érintő problémák kezelése. Az egyes szerkesztői döntések független meghozatalába való beavatkozás negatív hatással lehet az európai tömegmédiák szereplőinek gazdasági tevékenységére. Valószínű, hogy a beavatkozás magas kockázatát hordozó légkör visszatartja az adott tagállamokban való befektetéstől a szerkesztői függetlenség normáit tiszteletben tartó azon médiaszolgáltatókat, amelyek szolgáltatásnyújtásuk további piacokra való kiterjesztését mérlegelik. A tények azt mutatják, hogy a külföldi vállalatok ellen irányuló szabályozási és politikai intézkedések következtében a külföldi médiatulajdonosok kivonultak bizonyos országokból. A médiavállalatok átláthatóságának hiánya szintén gátolhatja, hogy a médiavállalatok és más médiapiaci befektetők megalapozott üzleti/beruházási döntéseket hozzanak.

Ugyanezeket a problémákat elemezte korábban a javaslat kidolgozása közben végzett hatásvizsgálat is, továbbá a Bizottság jogállamisági jelentései és a független Médiapluralizmus Monitor is ismertette azokat. Az azonosított problémák, különböző mértékben ugyan, de több tagállamot érintenek. A problémák nemzetközi jellege és mértéke miatt uniós szintű szabályozásra van szükség, az egyes tagállamok intézkedései nem képesek ezek hatékony megoldására. A független nemzeti mediaszabályozó

*KÖVÉR László
Az Országgyűlés elnöke
Kossuth Lajos tér 1-3.
HU – 1357 BUDAPEST*

hatóságok közötti szoros és hatékony együttműködésre van továbbá szükség számos felmerült probléma kezeléséhez, ezt pedig csak uniós szinten lehet megvalósítani.

Az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály teljes mértékben elismeri és megőrzi a tagállamok médiapluralizmusra vonatkozó hatáskörét. A javaslat nem írja elő a médiaszolgáltatóknak, hogy milyen tartalmat közvetítsenek. Továbbra is a nemzeti hatóságokat illeti meg a médiaszolgáltatók felügyeletének hatásköre. A javaslat jogi elveken alapuló szabályokat tartalmaz (pl. 20. és 21. cikk), amelyek célja, hogy a médiapluralizmus hatáskörének gyakorlásakor a tagállamok tiszteletben tartsák a belső piaci szabadságokat és az egyenlő versenyfeltételeket. A javaslat ezenfelül kifejezetten lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó területeken részletesebb szabályozást fogadjanak el (1. cikk (3) bekezdés). A szubszidiaritás és az arányosság elvei tehát érvényesülnek.

Az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály iránti javaslat célja, hogy javítsa a belső médiapiac működését és ezzel egy időben kedvező hatást gyakoroljon a mediaszabadságra és -pluralizmusra. Az Országgyűlés említi, hogy a közszolgálati médiára, a sajtóágazatra és az állami hirdetésekre vonatkozó szabályozásból hiányzik a belső piac dimenziója. Ha azonban a médiaszolgáltatóknak olyan közszolgálati médiával kell közös piacon működniük, amelyet közpénzből finanszíroznak, ugyanakkor nem átlátható módon irányítanak, és amely részrehajló tájékoztatást és véleményeket közöl, egyrészt torzul a piaci verseny; másrészt a részrehajló és nem teljesen független közmédiára sérti a belső piac fogyasztóinak a szolgáltatás szabad igénybevételéhez fűződő jogát (ld. 5. cikk). A tagállamok hatáskörére és a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló 32.jegyzőkönyvre (amszterdami jegyzőkönyv) tekintettel az 5. cikk ugyanakkor közös alapelveket tartalmaz. A szerkesztői függetlenségre vonatkozó nemzeti szakpolitikák széttagoaltsága az Európai Unióban megakadályozza a médiaszolgáltatókat és az újságírókat abban, hogy határokon átnyúló projektekbe(n) dolgozzanak vagy fektessenek be. A szerkesztői függetlenség védelmének hiánya veszélyezteti a híreket és aktuális témákat közvetítő médiaszolgáltatás minőségét, ennek pedig további negatív hatása lehet a médiapluralizmusra (ezzel a 6. cikk (2) bekezdése foglalkozik bővebben). Torzul a belső piaci verseny akkor is, amikor – akár más tagállambeli – médiaszolgáltatóknak olyan orgánumokkal kell versenyeznie, amelyek állami hirdetésekkel, nem átlátható vagy megkülönböztetésen alapuló módon jutnak bevételhez (ld. 24. cikk).

Ezek a problémák a média különböző területeit érinthetik, ideértve a regionális és helyi médiát is. Egy médiaorgánum regionális vagy helyi jellege nem zárja ki, hogy a belső piacon is jelen legyen. Fontos megjegyezni, hogy ezek az orgánumok is teljes autonómiával bírnak, és amennyiben a tagállam védeni kívánja őket, ezt megteheti. Természetes, hogy a tagállamok nyelvi és kulturális sokszínűsége sokszínű médiapalettát eredményez. Ez azonban nem egyenlő a belső piacon a médiaszolgáltatásokat szabályozó alapelvek széttagoaltságával. A mediaszabályozás nemzeti és regionális hagyományait elismerve a javaslat kifejezetten lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a fentiekre vonatkozóan részletesebb szabályozást fogadjanak el (1. cikk (3) bekezdés). A 6. cikk (3)

bekezdése továbbá egyértelműen kizárja a javaslat hatálya alól azokat a (gyakran a sajtóágazatban tevékenykedő) mikrovállalkozásokat, amelyek valószínűsíthetően regionális vagy helyi szinten működnének.

Végül a Bizottság szeretné tisztázni, miért e mellett a jogi eszköz mellett döntött. Két fő oka van annak, hogy rendeletet és nem irányelvet dolgoztunk ki: 1) a rendelet lehetővé teszi, hogy a médiapiaci szereplők közvetlenül alkalmazandó jogokhoz jussanak, ami különösen fontos azokban a tagállamokban, ahol a politikai erők és/vagy közigazgatási szervek akadályozzák a médiapiac működését; 2) A rendelet nem igényel átültetést, és így megkönnyítené a belső médiapiac problémáira való időben történő reagálást.

Az Országgyűlés véleményét a társjogalkotók folyamatban lévő tárgyalásai során a Bizottság képviselői, az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére bocsátották, és e véleményeket a megbeszélések során szem előtt fogják tartani.

Reméljük, hogy az e válaszlevélben foglalt magyarázatok eloszlatják az Országgyűlés aggályait, és várakozással tekintünk a további politikai párbeszéd elé.

Tisztelettel:

Maroš Šefčovič
alelnök

Thierry Breton
a Bizottság tagja

Maroš ŠEFČOVIČ
alelnök

